

SỬ DỤNG CÂU HỎI VẤN ĐÁP TRONG KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC ĐỌC HIỂU VĂN BẢN “NGƯỜI Ở BÊN SÔNG CHÂU” CỦA SƯƠNG NGUYỆT MINH (NGŨ VĂN 10)

Trần Thị Hạnh Phương

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2

Email: tranthihanhphuong@hpu2.edu.vn

Article history

Received: 03/5/2023

Accepted: 12/7/2023

Published: 20/9/2023

Keywords

Interviews, testing, assessment, reading competency, People at Chau River Harbour, Literature 10

ABSTRACT

Quality and competency-based testing and assessment is considered an important step, affecting many different stages in the educational process at high schools. Testing and assessment of educational outcomes in the Literature subject aim to provide accurate, timely, and valuable information about the level of fulfillment of subject outcomes requirements as well as the student's progress throughout the learning process, etc. Interviews with questions at different levels are an effective tool to assess the reading comprehension of high school students in teaching reading skills with the text “People at the Chau River Harbor” (Suong Nguyet Minh) in response to the requirements of the 2018 General Education Program. Effectively guiding the use of assessment tools is one of the issues of practical significance both in theory and practice to improve the effectiveness and quality of teaching reading comprehension in particular, and the subject of Literature in general in high schools.

1. Mở đầu

Thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT, kiểm tra, đánh giá theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực được xem là một khâu quan trọng, chi phối đến nhiều khâu khác trong quá trình giáo dục ở nhà trường phổ thông (Ban Chấp hành Trung ương, 2013). “*Dạy học theo hướng phát triển năng lực trở thành xu thế dạy học của nhiều nước trên thế giới hiện nay. Dạy học định hướng năng lực thể hiện rõ ở sự thay đổi nội hàm các thành tố của quá trình dạy học, trong đó có kiểm tra, đánh giá. Việc đánh giá không chỉ tập trung vào khả năng tái hiện tri thức mà còn chú trọng đến khả năng làm, khả năng vận dụng cũng như các hoạt động thực tiễn của người học*” (Nguyễn Thị Thanh Nga, 2019, tr 44). Dạy học Ngữ văn nói chung, dạy học đọc hiểu văn bản nói riêng cũng không nằm ngoài nguồn mạch chung đó. Kiểm tra, đánh giá không còn là khâu cuối cùng của quá trình dạy học Ngữ văn mà được tích hợp trong toàn bộ quá trình nhằm phát hiện sự tiến bộ của người học, mức độ đạt được phẩm chất và năng lực của HS. Đối với GV, việc thiết kế và sử dụng các công cụ trong kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS có ý nghĩa quan trọng. Bởi mỗi công cụ có thể giúp GV thực hiện có hiệu quả các phương pháp đánh giá; mỗi công cụ cũng có thể dùng để đánh giá một hoặc nhiều mức độ phẩm chất, năng lực của HS. Câu hỏi vấn đáp là một công cụ đánh giá có hiệu quả năng lực đọc hiểu của HS THPT trong dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bên sông Châu* của Suong Nguyệt Minh (Lã Nhâm Thìn và cộng sự, 2022a, 2022b) đáp ứng yêu cầu của Chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn (Bộ GD-ĐT, 2018). Trên cơ sở kế thừa những thành tựu của các nhà nghiên cứu, bài báo tiếp tục phát triển và làm rõ cách thức sử dụng câu hỏi vấn đáp để đánh giá năng lực đọc hiểu một văn bản cụ thể của HS trong dạy học Ngữ văn ở cấp THPT.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Khái niệm “câu hỏi vấn đáp”

Theo Từ điển tiếng Việt (Hoàng Phê và cộng sự, 2000) “hỏi” là “*Nói ra điều mình muốn người ta cho mình biết với yêu cầu được trả lời; nói ra điều mình đòi hỏi hoặc mong muốn ở người ta với yêu cầu được đáp ứng*” (tr 454). Từ định nghĩa “hỏi” nêu ở trên, câu hỏi được hiểu là: Sự nêu lên nhu cầu bằng lời; hướng vào đối tượng nào đó là người khác với mình; đòi hỏi sự giải quyết, đáp lại, trả lời. Câu hỏi có thể tồn tại dưới hai dạng thức: câu hỏi có các từ nghi vấn dùng để hỏi với mong muốn được trả lời. Dấu chấm hỏi (?) thường được sử dụng khi kết thúc loại câu hỏi này. Và câu hỏi có hình thức hỏi nhưng lại mang mục đích đề nghị, yêu cầu người khác phải thực hiện một mong muốn, nhiệm vụ. Với loại câu hỏi này dạng thức tồn tại là câu lệnh, do đó khi kết thúc câu thường dùng dấu chấm (.)

Câu hỏi vấn đáp là cách thức GV tổ chức hỏi và đáp giữa GV và HS được diễn đạt, trình bày bằng ngôn ngữ nói; qua đó thu được thông tin về kết quả học tập của HS. Ở một phương diện nhất định, câu hỏi vấn đáp còn được xem là công cụ hướng dẫn người học tiếp cận tư liệu dưới hình thức các hoạt động yêu cầu người học thực hiện. Câu hỏi vấn đáp bao gồm cả hai dạng thức tồn tại của câu hỏi nêu trên. Câu hỏi vấn đáp là công cụ khá phổ biến được dùng trong kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS ở nhà trường phổ thông.

Dựa theo thang đánh giá của Bloom (1956), câu hỏi vấn đáp bao gồm các mức độ sau:

- Câu hỏi vấn đáp mức độ biết: Đây là loại câu hỏi nhằm mục đích kiểm tra trí nhớ về những đơn vị kiến thức và kỹ năng đã biết, đã được học dưới hình thức tái hiện. Dạng câu hỏi này thường được bắt đầu bằng từ hoặc cụm từ: *Ai?... Cái gì?... Ở đâu?... Mô tả lại... Kể lại...*

- Câu hỏi vấn đáp mức độ hiểu nhằm kiểm tra cách hiểu, cách liên hệ hay kết nối các đơn vị kiến thức, kỹ năng trong nội dung bài học; khả năng phân tích nội dung vấn đề; từ đó tìm ra mối liên hệ giữa các hiện tượng, sự kiện; tư duy logic được phát triển khá rõ qua hệ thống những câu hỏi loại này bởi lẽ HS phải trả lời được câu hỏi tại sao? (khi giải thích nguyên nhân); có nhận xét gì? (khi đi đến kết luận) hoặc có thể đưa ra những luận cứ nào? (khi chứng minh cho luận điểm). *Hãy so sánh... Giải thích... Lí giải... Vì sao?...* là những cụm từ thường được sử dụng trong loại câu hỏi này.

- Câu hỏi vấn đáp mức độ áp dụng được sử dụng nhằm mục đích kiểm tra khả năng áp dụng những kiến thức, kỹ năng đã học vào trong các tình huống mới. Với những dạng câu hỏi này không chỉ giúp HS hiểu được các kiến thức, kỹ năng mà còn biết cách lựa chọn các phương pháp để giải quyết vấn đề trong thực tiễn học tập và cuộc sống. Cách diễn đạt thường gặp là: *Nếu trong tình huống đó, bạn sẽ có cách giải quyết như thế nào? Hãy lựa chọn phương án tối ưu để ... Hãy vận dụng công thức để ... Dựa vào trải nghiệm của chính bạn để ...*

- Câu hỏi vấn đáp mức độ tổng hợp: Đây là loại câu hỏi kích thích sự sáng tạo của HS, hướng các em tìm ra các nhân tố mới. Khi GV sử dụng những câu hỏi này nhằm kiểm tra khả năng của HS khi đưa ra những dự đoán, những cách giải quyết vấn đề, những đề xuất,... mang tính sáng tạo của riêng mình. Cũng có những trường hợp không yêu cầu HS phải trực tiếp tìm kiếm những thông tin trực tiếp có trong văn bản để trả lời. Câu trả lời một phần được xây dựng từ những tri thức nền, tri thức mang tính tổng hợp hoặc những trải nghiệm đọc trước đó của HS. Dạng câu hỏi này thường được diễn đạt: *Điều tác giả đề cập đến có gì giống và khác biệt so với những văn bản khác? Bài học được rút ra cho nhân vật ở đây là gì? Hãy so sánh sự giống và khác nhau giữa ...; Đặc trưng cơ bản của ...*

- Câu hỏi vấn đáp mức độ đánh giá nhằm kiểm tra khả năng đóng góp ý kiến, đưa ra những diễn giải hoặc kết luận riêng; có những phán đoán trong việc nhận định, đánh giá các ý tưởng, sự kiện,... dựa trên các tiêu chí đã đưa ra. HS khi thực hiện trả lời câu hỏi này vừa phát huy được sự tìm tòi tri thức, qua đó hình thành năng lực và xác định được giá trị của bản thân. Cách diễn đạt cho câu hỏi này thường là: *Đánh giá như thế nào về ...? Theo ý kiến của bạn thì ... Bạn ủng hộ hay phản đối về ... Điều ấn tượng về văn bản là ...*

2.2. Mục đích sử dụng câu hỏi vấn đáp

Sử dụng câu hỏi vấn đáp trong quá trình dạy học là một công việc quen thuộc đối với GV ở nhà trường phổ thông. Sử dụng công cụ này giúp chúng ta thực hiện được mục tiêu kép đối với GV và HS.

Thông qua hệ thống câu hỏi vấn đáp trong giờ học, GV vừa dẫn dắt, định hướng, tổ chức cho HS thực hiện quá trình lĩnh hội tri thức, rèn luyện kỹ năng kỹ xảo; đồng thời GV cũng có được những thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị các mức độ đáp ứng yêu cầu về năng lực của HS trong quá trình học tập trên lớp học. Từ đó, GV có những hướng dẫn các hoạt động học tập phù hợp; điều chỉnh các hoạt động dạy học, quản lí; đảm bảo sự tiến bộ của từng HS và nâng cao chất lượng giáo dục. Tuy nhiên, nhận thức là một quá trình; và bản thân nhận thức của HS cũng có những giới hạn nhất định. Chính vì thế, không phải bất cứ câu hỏi vấn đáp nào cũng đều được trả lời một cách cặn kẽ, thấu suốt. Khi đó rất cần đến vai trò chỉ dẫn, gợi mở của GV.

Khi thực hiện các câu trả lời, HS có cơ hội để tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau dưới sự hướng dẫn của GV. HS tự đánh giá được khả năng học tập của mình; từ đó điều chỉnh hoạt động học tập được tốt hơn. Có như vậy, HS mới có thể vươn tới mục tiêu mà mình tự đặt ra; hình thành và phát triển những năng lực cần thiết của một công dân trong cuộc sống hiện đại.

2.3. Yêu cầu sử dụng câu hỏi vấn đáp

Song song với việc xây dựng câu hỏi vấn đáp còn là việc sử dụng công cụ này. Bởi lẽ, không phải cứ có câu hỏi vấn đáp hay thì sẽ có những tác dụng tích cực và hiệu quả cao. Vấn đề còn phụ thuộc ít nhiều vào người sử dụng công cụ đó. Biết trao đúng đối tượng, biết cách khai thác triệt để mọi khía cạnh có thể có của vấn đề trong câu hỏi vấn đáp để HS tự tìm ra lời giải, cách giải... thì câu hỏi mới thực sự phát huy tác dụng, mới có ý nghĩa nhất định.

Câu hỏi vấn đáp được sử dụng trong quá trình dạy học đọc hiểu trên lớp học để kiểm tra, đánh giá mức độ năng lực đọc hiểu của HS. Tùy từng mục đích, từng nội dung, từng đối tượng HS, GV có thể sử dụng công cụ này phù hợp sẽ đem lại hiệu quả tối ưu. Tuy nhiên, trong quá trình sử dụng GV cần lưu ý một số điểm sau:

Thứ nhất, cách đặt câu hỏi vấn đáp sao cho thật rõ ràng, trong sáng; tránh sử dụng câu hỏi đa nghĩa, quá phức tạp gây khó khăn trong tư duy của HS.

Thứ hai, hệ thống câu hỏi vấn đáp được thiết kế chặt chẽ, logic theo quy luật nhận thức cũng như khả năng nhận thức của người học.

Thứ ba, sự tương tác tích cực, trực tiếp giữa người hỏi và người trả lời nhằm khai thác những tiềm năng, phát huy tính sáng tạo và chủ động của người học.

Thứ tư, lời nhận xét tích cực mang tính chất xây dựng của GV trước những câu trả lời của HS.

2.4. Năng lực đọc hiểu văn bản của học sinh trung học phổ thông

Trong bối cảnh đổi mới GD-ĐT hiện nay, “*phát triển năng lực đọc hiểu trong dạy học Ngữ văn ở nhà trường phổ thông càng được chú ý, quan tâm*” (Nguyễn Thị Hoa, 2016, tr 72). Năng lực đọc hiểu văn bản văn học của HS THPT được thể hiện cụ thể ở bảng 1.

Bảng 1. Những biểu hiện cụ thể về năng lực đọc hiểu văn bản văn học của HS trong nhà trường THPT

Mức độ	Những biểu hiện cụ thể
Biết	- Nhận biết được những thông tin về tác giả, bối cảnh sáng tác,... của văn bản. - Nhận biết được thể loại, bố cục, đề tài,... của văn bản. - Xác định được cốt truyện, chủ đề, nhân vật, cảm xúc, ý chính, thông điệp,... của văn bản.
Hiểu	- Lí giải được những yếu tố nghệ thuật then chốt, quan trọng trong văn bản. - Kết nối các thông tin trong văn bản (ngôn ngữ, hành động của nhân vật, lời bình của tác giả...) để giải thích các chi tiết nghệ thuật trong văn bản. - Kết nối các thông tin ngoài văn bản (bối cảnh thời đại, tác giả, hoàn cảnh sáng tác, tri thức về thể loại, kiến thức văn hóa, xã hội, kinh nghiệm cá nhân...) để cắt nghĩa các chi tiết nghệ thuật trong văn bản. - Xác định được phương hướng chia tách văn bản, từ đó đi sâu tìm kiếm, khám phá ý nghĩa của văn bản. - Đối chiếu, phân tích những thông tin, ý chính của văn bản qua kiến thức và kinh nghiệm của cá nhân.
Áp dụng	- Rút ra ý nghĩa tư tưởng, bài học và các giá trị sống của cá nhân từ văn bản. - Vận dụng các thông tin trong văn bản vào giải quyết các tình huống, vấn đề của cuộc sống. - Khái quát hóa quá trình đọc hiểu thành các quy tắc, cách thức, phương pháp đọc hiểu. - Đọc hiểu được các văn bản tương tự hoặc các nội dung, vấn đề khác.
Tổng hợp	- Khái quát hóa các vấn đề về lí luận như phong cách, thời đại, giá trị lịch sử và văn học, ... - Khái quát hóa các thông tin về nội dung và nghệ thuật của văn bản qua việc đối chiếu, so sánh, phân tích, kết nối với các mối liên hệ ngoài văn bản và kinh nghiệm của bản thân. - Bổ sung những giá trị mới cho văn bản.
Đánh giá	- Nhận xét, đánh giá các giá trị về nội dung và nghệ thuật của văn bản. - Bình luận về thông điệp nghệ thuật của người viết. - Phân biện những nội dung đặt ra trong văn bản.

2.5. Sử dụng câu hỏi vấn đáp trong kiểm tra, đánh giá năng lực đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*

Người ở bến sông Châu là một truyện ngắn hay của Sương Nguyệt Minh viết về hậu quả của chiến tranh, ca ngợi sự hi sinh thầm lặng, lòng nhân hậu cao quý cũng như ý chí, bản lĩnh vững vàng của nữ thương binh sau cuộc chiến.

Dạy học Ngữ văn nói chung, dạy học đọc hiểu văn bản nói riêng đều hướng đến hình thành và phát triển phẩm chất và năng lực bộ môn. Đọc hiểu văn bản không chỉ đơn thuần dừng lại ở việc chuyển các kí hiệu chữ viết thành hệ thống tín hiệu âm thanh. Đó là quá trình nhận thức phức tạp: vừa hình dung, tưởng tượng, dự đoán hay suy luận, cắt nghĩa để giải mã, kiến tạo ý nghĩa cho văn bản; lại vừa là sự kết nối liên chủ thể. Sự tham gia tích cực, năng động của chủ thể vào văn bản; kết nối nó với các chiều quan hệ khác nhau và nhờ đó, văn bản từ một yếu tố bên ngoài chính thức bước vào đời sống tâm hồn của bạn đọc HS. Với văn bản văn chương, những kết nối ấy tạo ra sự cộng hưởng cảm xúc, nối nhịp cầu giao tiếp kì diệu giữa bạn đọc HS và chủ thể tác giả biểu hiện qua văn bản. Có thể nói, đây chính là nền móng góp phần tạo nên “chất văn” - phần hấp dẫn, thú vị cho các giờ học, nâng cao hiệu quả thẩm mĩ, hiệu quả nghệ thuật của dạy học đọc hiểu văn bản văn học ở trường THPT.

Chúng tôi minh họa việc sử dụng công cụ câu hỏi vấn đáp trên đây khi dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*.

2.5.1. Câu hỏi vấn đáp mức độ biết

- Mục tiêu

Dạng câu hỏi này nhằm mục đích kiểm tra trí nhớ của HS, giúp HS ôn lại được những gì đã biết về các dữ liệu tác giả Sương Nguyệt Minh, tác phẩm, hoàn cảnh ra đời cũng như những tri thức về thể loại truyện ngắn; nội dung cơ bản, đặc sắc nghệ thuật của truyện ngắn *Người ở bến sông Châu*... Với những câu hỏi dạng này, HS cần đọc kỹ, lựa chọn những thông tin đã có sẵn. Đây cũng là một hình thức quan trọng giúp HS tái hiện lại được những tri thức nền chuẩn bị cho các giai đoạn đọc tiếp theo.

- Cách thức sử dụng

Khi dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*, GV có thể sử dụng câu hỏi mức độ biết như sau:

CH1: Em hãy chia sẻ những thông tin tìm hiểu được về tác giả Sương Nguyệt Minh.

CH2: Câu chuyện được diễn ra trong bối cảnh xã hội - lịch sử nào?

CH3: Hãy tóm tắt ngắn gọn sự việc chính của câu chuyện. Tình huống nào đã giúp nhân vật dì Mây bộc lộ phẩm chất và tính cách.

2.5.2. Câu hỏi vấn đáp mức hiểu

- Mục tiêu

Loại câu hỏi này nhằm mục đích kiểm tra cách hiểu, cách liên hệ, kết nối các thông tin xem chúng có mối quan hệ như thế nào giữa các hiện tượng, sự kiện, giữa các phần trong văn bản; từ đó mà cắt nghĩa, lí giải hoặc đưa ra các câu trả lời phù hợp.

- Cách thức sử dụng

Khi dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*, GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi. Nội dung trả lời cho các câu hỏi này không phải chỉ nhặt được các thông tin, chi tiết là đủ; nó đòi hỏi người học phải có khả năng phân tích nội dung vấn đề; khả năng tư duy logic để tìm ra mối liên hệ giữa các sự kiện, chi tiết,... quan trọng trong văn bản. Căn cứ vào từng đối tượng HS và nội dung các câu trả lời để GV có thể điều chỉnh, bổ sung (nếu cần thiết).

CH4: Vì sao nhân vật dì Mây lại có quyết định giúp cô Thanh vượt cạn như vậy?

CH5: Điều gì đã giúp cho dì Mây nhận nuôi thằng Cún khi thím Ba chết?

CH6: Hình ảnh *dòng sông, con đò, cây cầu* xuất hiện trong truyện bên cạnh nghĩa tả thực còn mang tính ẩn dụ, biểu tượng. Hãy làm sáng tỏ điều đó.

2.5.3. Câu hỏi vấn đáp mức độ áp dụng

- Mục tiêu

Đây là câu hỏi được sử dụng nhằm kiểm tra, đánh giá khả năng vận dụng những kiến thức, kĩ năng đã học vào trong các tình huống mới. Câu trả lời không yêu cầu HS trực tiếp tìm kiếm những thông tin sẵn có trong văn bản. Một phần câu trả lời được cung cấp từ những tri thức nền, từ những trải nghiệm đọc đã có của HS. Ngoài ra, nó còn được cung cấp từ những thông điệp mà tác giả muốn gửi gắm qua văn bản. Khi thực hiện các câu trả lời, HS không những hiểu được các kiến thức, kĩ năng mà còn biết cách lựa chọn các phương pháp để giải quyết vấn đề nảy sinh trong thực tiễn cuộc sống.

- Cách thức sử dụng

Khi dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*, GV có thể sử dụng phương pháp vấn đáp thông qua những câu hỏi sau:

CH7: Hãy chia sẻ cách giải quyết của em trong một tình huống khó khăn của cuộc sống.

CH8: Khi đọc hiểu văn bản truyện chúng ta cần lưu ý điều gì?

Tuy nhiên, với câu hỏi ở dạng này, GV chú ý tạo ra những tình huống mới để HS có thể vận dụng các kiến thức đã học, kĩ năng đã có vào giải quyết vấn đề; hướng tới việc hình thành năng lực môn học.

2.5.4. Câu hỏi vấn đáp mức tổng hợp

- Mục tiêu

Câu hỏi này được sử dụng nhằm đánh giá khả năng của HS khi đưa ra những dự đoán, những cách giải quyết vấn đề, những đề xuất,... mang tính sáng tạo của riêng mình. Để trả lời được những câu hỏi loại này đòi hỏi HS phải có nhiều thời gian chuẩn bị. Đây là loại câu hỏi có chứa đựng yếu tố mở, tạo ra sự kết nối trong hoạt động đọc, đào sâu những vỉa tầng chìm đang ẩn giấu phía sau câu chữ của văn bản.

- Cách thức sử dụng

Tổ chức dạy học đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*, GV có thể sử dụng câu hỏi như:

CH9: Nghĩ về một người nào đó hoặc một điều gì em biết được gọi ra từ văn bản *Người ở bến sông Châu* của Sương Nguyệt Minh.

CH10: Theo ý kiến của em, quan điểm của tác giả về chiến tranh và những hậu quả sau chiến tranh là gì?

CH11: Thông điệp tác giả muốn gửi gắm có điểm nào giống và khác biệt với văn bản *Người ngồi đợi trước hiên nhà* của Huỳnh Như Phương đã được học?

2.5.5. Câu hỏi vấn đáp mức độ đánh giá

- Mục tiêu

Loại câu hỏi này nhằm kiểm tra khả năng đóng góp ý kiến, đưa ra những diễn giải hoặc kết luận riêng; có những phán đoán trong việc nhận định, đánh giá các ý tưởng, sự kiện,... dựa trên các tiêu chí đã đưa ra. Khi trả lời các câu hỏi, HS vừa phát huy được tính tích cực, chủ động; khả năng tìm tòi tri thức, hình thành và phát triển năng lực; xác định được giá trị của bản thân.

- Cách thức sử dụng

Đọc hiểu văn bản *Người ở bến sông Châu*, GV có thể sử dụng câu hỏi mức độ đánh giá như:

CH12: Em có nhận xét gì về bút pháp miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật di Mây khi gặp lại chú San?

CH13: Quan điểm của em về vấn đề đặt ra trong truyện ngắn *Người ở bến sông Châu*.

CH14: Theo em, bản lĩnh và lòng nhân hậu của di Mây là bình thường hay đáng khâm phục? Vì sao?

3. Kết luận

Đổi mới Chương trình giáo dục phổ thông 2018 cần thiết đặt ra yêu cầu đổi mới về kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực người học. Đánh giá kết quả giáo dục trong môn Ngữ văn nhằm cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt cũng như sự tiến bộ của HS trong suốt quá trình học tập môn học. Câu hỏi vấn đáp trong dạy học đọc hiểu văn bản được xem là một trong số những công cụ hữu hiệu giúp GV kiểm tra, đánh giá năng lực đọc hiểu văn bản văn học của HS THPT; từ đó điều chỉnh kịp thời hoạt động dạy và hoạt động học, nâng cao chất lượng dạy học và giáo dục ở nhà trường phổ thông. Kết quả nghiên cứu là những gợi ý dẫn có tính chất định hướng cho kiểm tra, đánh giá năng lực Ngữ văn của HS trong dạy học Ngữ văn ở nhà trường phổ thông đáp ứng yêu cầu Chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of education objectives, Handbook 1: The Cognitive Domain*, New York: David McKay Co. Inc.
- Bộ GD-ĐT (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông môn Ngữ văn* (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT).
- Hoàng Phê (chủ biên, 2000). *Từ điển tiếng Việt*. NXB Đà Nẵng.
- Lã Nhâm Thìn, Đỗ Ngọc Thống (đồng tổng chủ biên), Vũ Thanh (chủ biên), Bùi Minh Đức, Phạm Thị Thu Hương, Trần Văn Sáng, Nguyễn Văn Thuần (2022a). *Ngữ văn 10* (tập 2), bộ Cánh Diều. NXB Đại học Huế.
- Lã Nhâm Thìn, Đỗ Ngọc Thống (đồng tổng chủ biên), Vũ Thanh (chủ biên), Bùi Minh Đức, Phạm Thị Thu Hương, Trần Văn Sáng, Nguyễn Văn Thuần (2022b). *Ngữ văn 10* (tập 2), bộ Cánh Diều (sách giáo viên). NXB Đại học Huế.
- Nguyễn Thị Hoa (2016). Xây dựng hệ thống câu hỏi nhằm phát triển năng lực đọc hiểu văn bản kí trung đại Việt Nam cho học sinh trung học phổ thông. *Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 4*, 72-74.
- Nguyễn Thị Thanh Nga (2019). Đánh giá năng lực sáng tạo của học sinh trung học cơ sở trong dạy học đọc hiểu văn bản văn học. *Tạp chí Giáo dục, 464*, 44-49.